

Nr 22.

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52, såvitt propositionen avser jordbruksärenden.

Utskottet får härmed avgiva utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts till riksdagen den 14 mars 1952 avlåtna proposition, nr 150, angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52, i vad propositionen avser jordbruksdepartementets verksamhetsområde.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet för nämnda dag (bilaga 8 s. 29—33, bilaga 12 s. 53—55 samt bilaga 15 s. 69 och 70).

Egentliga statsutgifter.

Nionde huvudtiteln.

F. Veterinärväsendet m. m.

1:o) Veterinärstyrelsen: Avlöningar. I den för innevarande budgetår fastställda avlöningsstaten för veterinärstyrelsen har anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal uppförts med ett belopp av 196 200 kronor.

Veterinärstyrelsen (skr. 4/3 1952) hemställer, att förenämnda anslagspost skall få överskridas med ett belopp av intill 20 000 kronor. Till stöd härför anför styrelsen, att den mul- och klövsjukeepizooti, som bröt ut under senare delen av år 1951, nödvändiggjort förstärkning av styrelsens arbetskrafter. Detta har gällt såväl styrelsens allmänna byrå, där ledningen av mul- och klövsjukebekämpandet utövas, som den administrativa byrån. På sistnämnda byrå handläggas nämligen de ersättningsärenden av skiftande slag, till vilka epizootien och dess bekämpande ge upphov.

Chefen för jordbruksdepartementet har efter närmare redogörelse för framställningen anfört bland annat följande.

»Såsom framgår av det föregående har mul- och klövsjukeepizootien medfört en betydande ökning av arbetsbördan för veterinärstyrelsen. På grund härav har personalen på den allmänna och den administrativa byrån tillfälligt måst ökas. Detta har i sin tur medfört att det belopp, som anvisats till

avlönande av icke-ordinarie personal, icke kommer att förslå för sitt ändamål. Mot veterinärstyrelsens beräkningar av det ökade medelsbehovet har jag icke något att erinra. Jag tillstyrker sålunda styrelsens framställning i ämnet.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för veterinärstyrelsen upptagna anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1951/52 överskridas med 20 000 kronor.

G. Lanthushållning i allmänhet.

2:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening.** Å riksstaten för innevarande budgetår är under förevarande anslagsrubrik uppfört ett anslag av 608 500 kronor.

Styrelsen för Sveriges utsädesförening (skr. 5/3 1952) hemställer, att anslag skall anvisas å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1951/52 för täckande av vissa kostnader för ökade löner åt föreningens arbetare. Föreningen anhåller därvid om bidrag dels med 30 500 kronor, motsvarande kostnadsökningar under innevarande budgetår enligt 1951 års kollektivavtal, dels med belopp motsvarande kostnadsökningen under tiden den 1 januari—den 30 juni 1952 för den timlönehöjning, som kan föranledas av nytt kollektivavtal för år 1952.

Efter en närmare redogörelse för nämnda framställning har *chefen för jordbruksdepartementet* anfört följande.

»Vid fastställandet av utsädesföreningens stat för innevarande budgetår har hänsyn icke kunnat tagas till de ökade löneutgifter, som föranledas av nya kollektivavtal avseende tiden efter 1951 års ingång. Jag torde få erinra om att föreningen å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1950/51 erhållit statsbidrag för täckande av kostnadsökningen under första halvåret 1951 i anledning av 1951 års kollektivavtal. Jag förordar därför att föreningen nu skall tilldelas statsbidrag till motsvarande merkostnad under andra halvåret 1951. Denna har uppskattats till 16 450 kronor. Jag har icke något att erinra mot denna beräkning. Vad angår merkostnaden för första halvåret 1952 kan denna icke fastställas för närvarande, då föreningen ännu icke har slutit något avtal med sina arbetare för denna tid. På grund härav kan man vid bedömandet av föreningens ökade medelsbehov för avlöande av timavlönade arbetare under sistnämnda tid endast taga i betraktande den merkostnad, som föranledes av lönehöjningarna i 1951 års kollektivavtal. Denna merkostnad torde i enlighet med föreningens beräkning böra uppskattas till 14 050 kronor. Med hänsyn härtill föreslår jag, att utsädesföreningen skall erhålla ytterligare statsbidrag för innevarande budgetår med (16 450 + 14 050 =) 30 500 kronor. Spörsmålet om hur

den ytterligare utgiftsökning för föreningen, som det nya kollektivavtalet för år 1952 kommer att medföra, skall täckas torde böra prövas i ett senare sammanhang.»

Utskottet. Då utskottet icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening* å tilläggsstat II till riksdagen för budgetåret 1951/52 anvisa ett anslag av 30 500 kronor.

I. Fiskeriväsendet.

3:o) **Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Omkostnader.** I den för innevarande budgetår gällande omkostnadsstaten för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har för fartyget Eystrasalt under delstaten för undersöknings- och bevakningsfartygen upptagits en förslagsvis beräknad anslagspost å 4 000 kronor till vinterförläggning, vårutrustning jämte reparationer, komplettering m. m.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök (skr. 15/2 1952) hemställer, att från förenämnda anslagspost må intill ett belopp av 27 000 kronor bestridas kostnader för vissa iståndsättningsarbeten å fartyget Eystrasalt. Av beloppet avses 25 000 kronor till om- och nybyggnad av fartygets maskinkapp och styrhus, 500 kronor till uppgörande av ritningar och entreprenadhandlingar samt 1 500 kronor till kontroll och besiktning.

Efter närmare redogörelse för fiskeristyrelsens framställning har *föredragande statsrådet Hjalmar Nilson* anfört följande.

»Jag anser att de iståndsättningsarbeten å undersökningsfartyget Eystrasalt vilka fiskeristyrelsen gjort framställning om böra utföras. Styrelsens beräkning av kostnaderna härför föranleder icke någon erinran från min sida. Jag tillstyrker därför att 27 000 kronor skola ställas till förfogande för ändamålet. Med hänsyn till att arbetena böra utföras snarast möjligt föreslår jag, att riksdagens medgivande skall inhämtas till att kostnaderna må bestridas från fiskeristyrelsens omkostnadsanslag för innevarande budgetår.»

Utskottet. Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att från det för budgetåret 1951/52 anvisade förslagsanslaget till Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Omkostnader må intill ett belopp av 27 000 kronor bestridas kostnader för de i propositionen angivna iståndsättningsarbetena å undersökningsfartyget Eystrasalt.

Utgifter för statens kapitalfonder.

Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

Statens allmänna fastighetsfond.

4:o) *Chefen för finansdepartementet* har anfört, att det till Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår anvisade investeringsanslaget å 30 000 kronor bör avskrivas, *dels* i vad avser ett belopp av 10 000 kronor i sin helhet med hänsyn till att investeringen gäller sådana anläggnings- och reparationarbeten, vilka icke väsentligt komma att höja vederbörande fastighets värde, *dels ock* i vad avser ett belopp av 20 000 kronor med 50 procent i enlighet med gällande grunder. Det å förevarande tilläggsstat anvisade investeringsanslaget å 165 000 kronor till Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök föreslås likaså skola avskrivas med 50 procent. Till nu angivna avskrivningar har departementschefen hemställt, att å tilläggsstat II till löpande riksstat skola anvisas reservationsanslag å 20 000 respektive 82 500 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens allmänna fastighetsfond å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa följande *reservationsanslag*, nämligen

- a) *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* 82 500 kronor;
- b) *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* 20 000 kronor.

Kapitalinvesteringar.

VIII. Fonden för förlag till statsverket.

5:o) *Förlagskapital för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader för viss försöksverksamhet.* *Styrelsen för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader* hemställer i två särskilda skrivelser den 27 februari 1952 dels att styrelsen skall erhålla bemyndigande att träffa avtal med Lunds stad om arrende av den staden tillhöriga egendomen Habo säteri för att där utföra försök med lösgående mjölkkor, dels att ett belopp av 50 000 kronor skall ställas till styrelsens förfogande såsom ett ränte- och amorteringsfritt statslån för att möjliggöra inköp av det antal kor, som erfordras för försöken.

Chefen för jordbruksdepartementet har efter närmare redogörelse för nämnda framställningar anfört följande.

»Det nya uppställningssätt för kor, som styrelsen för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader föreslagit skola prövas genom praktiska försök, åsyftar att möjliggöra lägre kostnader för såväl ladugårdsbyggnader som för arbetet i ladugårdarna. Arbets- och byggnadskostnaderna äro de dominerande posterna på jordbrukets utgiftssida. Utvecklingen av dessa poster är följaktligen av mycket stor betydelse för jordbrukets lönsamhet. Jag anser därför att forskningsanstalten bör beredas möjligheter att utföra förenämnda försök. Jag torde få erinra om att Kungl. Maj:t genom beslut den 7 mars 1952 bemyndigat anstaltsstyrelsen att med Lunds stad träffa avtal om arrende av Habo säteri. Härigenom har den första förutsättningen skapats för att försöksverksamheten skall kunna igångsättas. Emellertid erfordras jämväl att kapital ställes till styrelsens förfogande för inköp av erforderligt antal djur. Jag tillstyrker styrelsens framställning om ett räntefritt lån å 50 000 kronor för ändamålet. Någon återbetalning torde icke kunna påräknas under de närmaste åren, men väl senare i den mån försöken slutföras och antalet försöksdjur därför kan minskas. Lånet bör därför enligt min mening vara amorteringsfritt under de första fem åren och därefter återbetalas inom loppet av förslagsvis tio år. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter i ämnet. Med hänsyn härtill böra medlen upptagas i form av ett anslag under fonden för förslag till statsverket. Då det är önskvärt att verksamheten skall kunna börja så snart som möjligt, bör anslaget anvisas å tilläggsstat för innevarande budgetår.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Förlagskapital för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader för viss försöksverksamhet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 50 000 kronor.

Stockholm den 18 april 1952.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Svedberg, Jon Jonsson*, Hjalmar Nilsson*, Bertil Andersson, Sundberg, Bror Nilsson, Ebbe Ohlsson och Nord*; samt

från andra kammaren: herrar Andersson i Tungelsta, Johnsson i Kastanjegården, Jacobson i Vilhelmina, Antby*, Andersson i Hyssna, Hæggblohm*, Jonsson i Järvsand, fru Eriksson i Hallstahammar, herrar Svensson i Vä och Andersson i Långviksmon*.

* Ej närvarande vid justeringen.